ENERGETIKA > EU 7–8 2011

MĚSÍČNÍ BULLETIN SKUPINY ČEZ

ENERGETICKÁ POLITIKA EU | ENERGETIKA V EVROPĚ A VE SVĚTĚ | EVROPSKÉ ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI | PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY EU | O ČEM SE MLUVÍ | KALENDÁŘ UDÁLOSTÍ | FAQ

Z obsahu: Evropský parlament odmítá navýšení redukčního cíle I JRC představilo katalog projektů inteligentních sítí v EU I V EU se tvoří spolek zastánců jádra I Indie – 25. jaderný reaktor I Austrálie zpoplatní uhlík I Rusko obnovilo dodávky elektřiny do Běloruska I Co přináší Směrnice o energetické účinnosti?

ENERGETIKA > EU 7–8 2011
MĚSÍČNÍ BULLETIN SKUPINY ČEZ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

tak jako každý rok, i letos jsme pro Vás připravili letní dvojčíslo našeho pravidelného měsíčníku na téma Energetika v EU. V každé rubrice tohoto letního vydání naleznete téměř dvojnásobné množství článků, než obvykle. Každý měsíc se pro Vás snažíme naplnit celkem sedm rubrik, jejichž stěžejním tématem je samozřejmě Energetika v Evropské unii. První rubrika, nazvaná „Energetická politika Evropské unie“, hovoří zejména o dění v Evropském parlamentu a Radě EU v oblasti energetiky a v životního prostředí. Druhá rubrika, „Energetika v Evropě a ve světě“, se, jak již název napovídá, zabývá nejen energetikou v Evropské unii, ale také v ostatních zemích po celém světě. Rubrika „Evropské zajímavosti a zprávy“ je spíše orientovaná na energetiku obecně či zcela mimo energetiku. Oproti tomu v rubrice „Právní předpisy a dokumenty EU“ naleznete přehled nových právních předpisů, rozhodnutí, judikatury a jiných dokumentů institucí Evropské unie. V rubrice „O čem se mluví“ vždy naleznete velké téma měsíce, kterým je tentokrát návrh směrnice o energetické účinnosti. Dále je tu rubrika „Kalendář událostí“, kde najdete přehled nejdůležitějších událostí v evropské energetice. Na Vaše nejčastější otázky opět odpovídáme v rubrice FAQ, tentokrát na téma Nový evropský fond na podporu energetické účinnosti.

Věřím, že i tentokrát si v bulletinu každý z Vás nalezne svůj šálek kávy a zpříjemní si tak chvíle pracovního oddechu.

S přáním slunečného léta a příjemného čtení

Zuzana Krejčiříková

ČEZ, a. s. Evropská agenda,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53, eu@cez.cz
Zuzana Krejčiříková, manažerka pro evropskou agendu, +420 211 042 509, zuzana.krejcirikova@cez.cz |
Jiří Horák, +420 211 042 510, jiri.horak03@cez.cz |
Lucie Horová, +420 211 042 704, lucie.horova@cez.cz |
Veronika Stejskalová, +420 211 042 445, veronika.stejskalova@cez.cz |
Barbora Vondrušková, +420 211 042 572, barbora.vondruskova@cez.cz |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně | Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Výbor pro klimatické změny podpořil Komisi v návrhu na dřívější uvolnění části emisních povolenek
Evropský parlament odmítá navýšení redukčního cíle
EIB pomůže Sardinii s projekty energetické účinnosti
První koncepce udržitelnosti v oblasti biopaliv dostaly zelenou
EU pomůže dánským dělníkům propuštěným z továren vyrábějících větrné turbíny
EIB půjčí Polsku na výstavbu plynové přepravní soustavy
JRC představilo katalog projektů inteligentních sítí v EU
Eurostat zveřejnil meziroční srovnání cen elektřiny a zemního plynu

VÝBOR PRO KLIMATICKÉ ZMĚNY PODPOŘIL KOMISI V NÁVRHU NA DŘÍVĚJŠÍ UVOLNĚNÍ ČÁSTI EMISNÍCH POVOLENEK

Členské státy Evropské unie schválily dne 13. července návrh Evropské komise na dřívější vydání 120 milionů emisních povolenek ze třetí fáze mechanismu obchodu s emisními povolenkami (ETS), která měla odstartovat v roce 2013.

Členské státy rovněž v rámci setkání Výboru pro klimatické změny (CCC) významně pokročily v oblasti prací na jednotném monitoringu aukcí a společné aukční platformě. Návrh nyní putuje do Rady EU a Evropského parlamentu. Povolenky měly být původně uvolněny až v období let 2013 – 2020, díky nyní schválenému návrhu budou moci být obchodovány již o rok dříve, tedy v druhé polovině roku 2012.
Viz: ↗

EVROPSKÝ PARLAMENT ODMÍTÁ NAVÝŠENÍ REDUKČNÍHO CÍLE

V hlasování 5. července poslanci Evropského parlamentu odmítli posílit ambice Evropské unie v oblasti boje proti klimatické změně a zvýšit evropský redukční cíl na 30 %.

V nedlouhé době jde již o druhý neúspěch v této agendě, když na konci června nebyly přijaty závěry v Radě pro životní prostředí (ENVI) k plánu pro přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku do roku 2050. Tehdy se problematickým bodem ukázala být reference na závazný cíl v oblasti energetické účinnosti, který by se mohl promítnout, dle odhadů Evropské komise, do 25% snížení emisí skleníkových plynů v roce 2020, a kterou odmítalo zejména Polsko. Nyní poslanci odmítli přijmout nelegislativní dokument v podobě Zprávy o analýze možností přechodu na vyšší než 20% redukci skleníkových plynů a zhodnocení rizika úniku uhlíku, která byla v květnu schválena parlamentním Výborem pro životní prostředí. K faktickému zamítnutí došlo poté, kdy byla v původním textu zprávy navržena změna upravující podmínky navýšení cíle a vypuštěn bezpodmínečný závazek ukládající zemím EU povinnost omezit do roku 2020 emise skleníkových plynů o 30 % v porovnání s rokem 1990. Podle zpravodaje, Holanďana Base Eickhouta, změna textu znamená jeho významné

Výbor pro klimatické změny podpořil Komisi v návrhu na dřívější uvolnění části emisních povolenek

Evropský parlament odmítá navýšení redukčního cíle

EIB pomůže Sardinii s projekty energetické účinnosti

První koncepce udržitelnosti v oblasti biopaliv dostaly zelenou

EU pomůže dánským dělníkům propuštěným z továren vyrábějících větrné turbíny

EIB půjčí Polsku na výstavbu plynové přepravní soustavy

JRC představilo katalog projektů inteligentních sítí v EU

Eurostat zveřejnil meziroční srovnání cen elektřiny a zemního plynu

oslabení a posun směrem zpět a samotná zpráva tím pak ztrácí smysl. Odpůrci reagovali prohlášením, že nepřijetím reformulované zprávy se Evropa vzdává možnosti zakotvit cíl o energetické účinnosti. Za daných okolností se zdá, že dosud intenzivní debata o revizi cílů z roku 2007 poněkud oslabuje a změna cílů není na pořadu dne. Jedním z mála optimistů tak zůstává komisařka pro klimatickou změnu Connie Hedegaard, která vidí sklenici zpola plnou spíše než zpola prázdnou. Jinak by nemohla výsledek hlasování komentovat tak, že se tím potvrdila existence velmi velké většiny v Evropském parlamentu, která podporuje myšlenku přejít prostřednictvím zesílení energetické účinnosti na cíl vyšší než 20 %.

Více informací naleznete na: ↗

EIB POMŮŽE SARDINII S PROJEKTY ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

Evropská investiční banka (EIB) a představitelé Sardinie oznámili dne 20. července vytvoření finančního fondu (v rámci projektu JESSICA), sloužícího k financování rozvojových projektů na tomto středomořském ostrově.

Polovina ze 70 milionů EUR by měla směřovat do realizace projektu „Sardinia CO2.0“, zaměřeného na zlepšení energetické účinnosti napříč celým regionem. Prioritou je financování ucelených městských plánů, zahrnujících získávání energie z obnovitelných zdrojů (OZE), a to formou projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP).

Viz: ↗

PRVNÍ KONCEPCE UDRŽITELNOSTI V OBLASTI BIOPALIV DOSTALY ZELENOU

Evropská komise představila 19. července první koncepci udržitelnosti biopaliv. Biopaliva spadající pod obnovitelné zdroje se stala několikrát zdrojem kontroverzí a dohadů, zda jsou slibované přínosy významnější než různé negativní jevy s produkcí biopaliv spojené.

Komise se proto rozhodla zavést několik opatření, která zaručí, že výroba biopaliv nebude negativně zasahovat do cenných krajinných celků, jako jsou deštné pralesy nebo rašeliniště.
Biopaliva vyráběná ze zdrojů pěstovaných na podobných místech nebudou považována za udržitelná. Zároveň musí být emise skleníkových plynů při jejich výrobě minimálně o 35 % nižší oproti palivům fosilním.

Výbor pro klimatické změny podpořil Komisi v návrhu na dřívější uvolnění části emisních povolenek
Evropský parlament odmítá navýšení redukčního cíle
EIB pomůže Sardinii s projekty energetické účinnosti
První koncepce udržitelnosti v oblasti biopaliv dostaly zelenou
EU pomůže dánským dělníkům propuštěným z továren vyrábějících větrné turbíny
EIB půjčí Polsku na výstavbu plynové přepravní soustavy
JRC představilo katalog projektů inteligentních sítí v EU
Eurostat zveřejnil meziroční srovnání cen elektřiny a zemního plynu

Komise nyní vybrala sedm dobrovolných režimů kontroly udržitelnosti, přičemž společnosti vyrábějící biopaliva si budou moci vybrat, zda budou prokazovat soulad s udržitelností skrze vnitrostátní systémy nebo pomocí některého z těchto dobrovolných režimů.
Viz: nebo:

EU POMŮŽE DÁNSKÝM DĚLNÍKŮM PROPUŠTĚNÝM Z TOVÁREN VYRÁBĚJÍCÍCH VĚTRNÉ TURBÍNY

Evropská komise se dne 11. července rozhodla vyhovět žádosti Dánska o finanční pomoc 325 dělníkům propuštěným z továren na výrobu větrných turbín.

Grant ve výši 3,9 milionů euro, poskytnutý prostřednictvím Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EGF), by měl pomoci nezaměstnaným pracovníkům nalézt novou práci například formou rekvalifikačních kurzů nebo dalšího vzdělávání. Dánští dělníci doplatili na přesun výroby turbín do zemí s levnější pracovní silou či států nezasažených globální finanční krizí.
Návrh musí ještě schválit Rada EU a Evropský Parlament.
Viz:

EIB PŮJČÍ POLSKU NA VÝSTAVBU PLYNOVÉ PŘEPRAVNÍ SOUSTAVY

Evropská investiční banka (EIB) oznámila dne 14. července, že půjčí Polsku 600 milionů zlotých (150 milionů euro) na financování výstavby dvou úseků plynovodu v severozápadním a středním Polsku.

Projekt má Polsku pomoci získávat šetrnější zdroje energie a přispět k naplnění strategie EU pro region Baltského moře v oblasti energetiky a ochrany životního prostředí. Konkrétně půjčka umožní lepší využití skladovacích zařízení a přepravní soustavy z plánovaného terminálu pro zkapalněný zemní plyn (LNG) ve Swinoujscie.
Vybudování dvou vysokotlakých úseků plynovodu ze Sczecina do Gdańsku a z Rembelszczyzna do Gustorzyna o celkové délce 441 km navíc přispěje k diverzifikaci polských energetických zdrojů. Projekty vybuduje příjemce půjčky, kterým je polská energetická společnost Gazociągów Przesyłowych Gaz-System.
Viz:

Výbor pro klimatické změny podpořil Komisi v návrhu na dřívější uvolnění části emisních povolenek

Evropský parlament odmítá navýšení redukčního cíle

EIB pomůže Sardinii s projekty energetické účinnosti

První koncepce udržitelnosti v oblasti biopaliv dostaly zelenou

EU pomůže dánským dělníkům propuštěným z továren vyrábějících větrné turbíny

EIB půjčí Polsku na výstavbu plynové přepravní soustavy

JRC představilo katalog projektů inteligentních sítí v EU

Eurostat zveřejnil meziroční srovnání cen elektřiny a zemního plynu

JRC PŘEDSTAVILO KATALOG PROJEKTŮ INTELIGENTNÍCH SÍTÍ V EU

Na varšavské konferenci, konané dne 7. července pod názvem „Vědecká podpora konkurenceschopné evropské nízkouhlíkové ekonomice“, prezentovalo Společné výzkumné středisko EU (JRC) první úplný přehled projektů inteligentních sítí v Evropě.

Katalog zahrnuje celkem 219 projektů o celkových nákladech cca 5,5 mld. euro. Výrazná většina z nich pochází ze starých členských států. Cílem prezentace je mimo jiné umožnit sdílení znalostí a „nejlepší praxe“ všemi, kdo se tímto perspektivním oborem v EU zabývají. JRC pokládá publikaci katalogu za zahájení kontinuálního procesu poskytování informací o těchto projektech v EU. Viz:

EUROSTAT ZVEŘEJNIL MEZIROČNÍ SROVNÁNÍ CEN ELEKTŘINY A ZEMNÍHO PLYNU

Evropský statistický úřad (EUROSTAT) zveřejnil dne 29. června srovnání cen elektřiny a zemního plynu pro domácnosti v druhém pololetí roku 2010 oproti stejnému období roku 2009.

Podle statistiků loni vzrostla cena elektřiny průměrně o 5,1 %. Za zemní plyn zaplatili evropští spotřebitelé v průměru dokonce o 7,7 % více než v roce předchozím. Ve stejném srovnání druhých pololetí let 2009 a 2008 došlo k poklesům cen o 2,3 % u elektřiny a o strmých 15,5 % u zemního plynu. Elektřina nejvíce zdražila v Litvě (31 %) a na Kypru (23 %), naopak největší pokles ceny potěšil zákazníky v Nizozemsku (–8 %), Lucembursku (–7 %), Itálii a také České

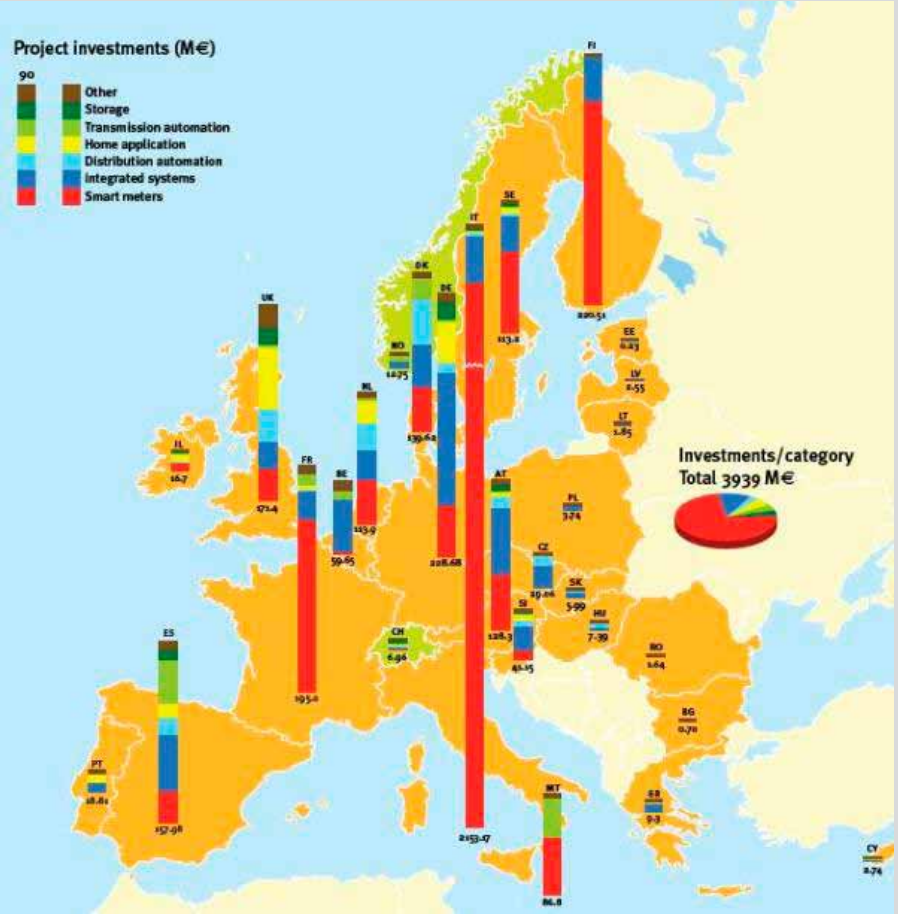

republice (oba –4 %). Plyn nejvíce podražil v Itálii (47 %) a Slovinsku (25 %), zatímco na opačné straně žebříčku se objevilo Slovensko (–6 %) a Velká Británie (–6 %). Viz:

ENERGETIKA > EU 7–8 2011
MĚSÍČNÍ BULLETIN SKUPINY ČEZ

Německý prezident otálel s podpisem protijaderných zákonů
V EU se tvoří spolek zastánců jádra
Gazprom podepsal s RWE předběžnou dohodu o strategickém partnerství
Indie – 25. jaderný reaktor
Prezident Medveděv jednal s kancléřkou Merkelovou o užší energetické spolupráci
Nový francouzský reaktor opožděn až do roku 2016

NĚMECKÝ PREZIDENT OTÁLEL S PODPISEM PROTIJADERNÝCH ZÁKONŮ

Německý prezident Christian Wulff si chtěl vzít více času, než podepsal nové energetické zákony, na jejichž základě by mělo Německo postupně ukončovat výrobu energie z jaderných elektráren.

Podle prezidenta bylo rozhodování vlády a parlamentu velmi rychlé a zákony byly projednávány pouze uvnitř zvláštních koaličních komisí. Sám se nakláněl k variantě, při níž by se sešly parlamentní výbory a takto závažné rozhodnutí standardně projednaly. Prezident rovněž upozornil na to, že by zákony nemusely být v souladu s německou ústavou. To alespoň tvrdili někteří provozovatelé jaderných elektráren, podle nichž zasahují zákony do jejich vlastnických práv a požadují po státu miliardové odškodnění za jejich vypnutí. Podle plánu chce Německo v první fázi vyřadit z provozu sedm nejstarších elektráren a k tomu i poruchový reaktor v Krümmelu. Zbývajících devět reaktorů by mělo ukončit svou činnost mezi lety 2015 a 2022. Německá vláda se k odklonu od jádra rozhodla po katastrofě v japonské jaderné elektrárně Fukušima. Prezident Wulff nakonec nové energetické zákony podepsal.

Podle mj.: ↵

V EU SE TVOŘÍ SPOLEK ZASTÁNCŮ JÁDRA

V Evropské unii se formuje skupina států, které chtějí i nadále podporovat jadernou energii.

Mezi země, které jsou v tomto snažení výrazněji aktivní, patří mj. Francie, Finsko, Nizozemí a zčásti také Velká Británie. Ze střední a východní Evropy se přidávají Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Slovinsko i baltské státy. Tyto země již jednou projevily svůj postoj pro jádro, když se projednávaly takzvané stress testy, jež mají prověřit odolnost evropských elektráren vůči různým typům rizik. Podle Tomáše Hünera, náměstka ministra průmyslu a obchodu ČR, se francouzští a čeští představitelé již dříve shodli na spolupráci států provozujících jadernou energetiku. Dále dodal, že také členové Visegrádské skupiny chtějí koordinovat záležitosti spojené s jadernými elektrárnami. Německo, které se rozhodlo od jaderné energie ustoupit, tak má proti sobě na půdě EU poměrně silnou skupinu odpůrců.

Podle mj.: ↵

GAZPROM PODEPSAL S RWE PŘEDBĚŽNOU DOHODU O STRATEGICKÉM PARTNERSTVÍ

Dne 14. července podepsali zástupci německého RWE a ruského Gazpromu předběžnou dohodu (Memorandum of Understanding) o strategickém partnerství při výrobě elektřiny z uhlí a plynu v Evropě.

Dohoda se týká společných aktivit na území Německa, Velké Británie a zemí Beneluxu. Pro Gazprom je výroba elektřiny v Evropě jednou z hlavních priorit. Ve světle nedávného rozhodnutí německé vlády odklonit se od jádra vznikla na tomto teritoriu příležitost pro výstavbu nových moderních paroplynových

Německý prezident otálel s podpisem protijaderných zákonů
V EU se tvoří spolek zastánců jádra
Gazprom podepsal s RWE předběžnou dohodu o strategickém partnerství
Indie – 25. jaderný reaktor
Prezident Medveděv jednal s kancléřkou Merkelovou o užší energetické spolupráci
Nový francouzský reaktor opožděn až do roku 2016

elektráren. Podle slov Alexeje Millera, šéfa společnosti Gazprom, dává předběžná dohoda společnosti RWE exkluzivní práva pro jednání s Gazpromem o implementaci energetických projektů ve vybraných zemích na období tří měsíců.
Podle mj.:

INDIE – 25. JADERNÝ REAKTOR

Indie zahájila stavbu své v pořadí 25. jaderné elektrárny v Rajasthanu. Nový komplex bude sedmým reaktorem typu RAPS a s jeho dokončením se počítá do roku 2016.

Indická vláda má stanovený ambiciózní plán na zvýšení dodávek elektřiny a rozšíření energie pro stovky milionů lidí, kteří k ní nemají přístup. Jaderná energie v Indii představuje asi jen 3 % z celkové spotřeby elektřiny v zemi a je nyní v centru pozornosti v rámci nové vládní strategie. Zákonodárci chtějí do roku 2050 dodávat energii z atomových zdrojů čtvrtině obyvatelů a pro splnění tohoto cíle potřebují vybudovat v příštích deseti letech 44 nových reaktorů. V jižní Indii bylo nedávno nalezeno jedno z největších ložisek uranu na světě. Na dole Tumalappalli ve státě Ándhrapradéš byly potvrzeny těžitelné zásoby 49 000 tun a celkově by jich mohlo být až třikrát více. Těžba na dole by měla začít do šesti měsíců. Podle odborníků by nynější prokázané rezervy ložiska stačily na zásobování jedné jaderné elektrárny o výkonu 8000 megawattů po dobu 40 let. Pro srovnání: českému Temelínu by toto množství při jeho nynější kapacitě stačilo na 160 let.
Viz:

PREZIDENT MEDVEDĚV JEDNAL S KANCLÉŘKOU MERKELOVOU O UŽŠÍ ENERGETICKÉ SPOLUPRÁCI

Německo – ruská jednání o energetice dostala nedávno i státnickou dimenzi. Dne 19. července se v německém Hannoveru sešel ruský prezident Dmitrij Medveděv s německou kancléřkou Angelou Merkelovou.

Během dvoudenního jednání se zástupci obou zemí předběžně dohodli na užší obchodní spolupráci. Podle slov prezidenta Medveděva dosáhne v letošním roce obchodní výměna mezi oběma zeměmi rekordu. Podle dohody nechá Rusko německé firmy těžit svá ložiska vzácných kovů a oplátkou si zajistí v Německu výrazně větší odběr plynu. Německo je pro Rusko v energetice klíčovým partnerem a pro ruský plynárenský kolos Gazprom je velkou příležitostí zejména rozhodnutí Berlína odstoupit od jaderné energie do roku 2022. Němečtí průmysloví výrobci zase potřebují přístup ke vzácným kovům, jejichž dodávky jsou v poslední době kvůli omezení exportu z Číny nestabilní.

Podle mj.:

NOVÝ FRANCOUZSKÝ REAKTOR OPOŽDĚN AŽ DO ROKU 2016

Dne 20. července oznámila francouzská energetická skupina EdF zpoždění výstavby jaderného reaktoru nové generace ve Flamanville v západní Francii.

Celkové náklady na výstavbu se přitom odhadují na 6 miliard euro, což je téměř

Austrálie zpoplatní uhlík
V Česku vyroste nový plynovod Moravia
Philips se propadl do ztráty a plánuje výdajové škrty
Rusko obnovilo dodávky elektřiny do Běloruska
Rumunská vláda prodává akcie Petromu

dvojnásobek původních odhadů. V historii Flamanville se jedná již o pořadí druhé odložení, k předchozímu došlo v červenci loňského roku, když EdF posunula spuštění z roku 2012 na 2014 a odhad ceny navýšila ze 2 na 5 miliard euro. Flamanville se tak potýká se stejnými problémy jako i výstavba tohoto typu reaktoru ve finském Olkiluoto. I tam se náklady na stavbu blíží dvojnásobku původní částky (z původních 3 miliard euro vzrostla cena na 5,6 miliard euro). Reaktor měl být spuštěn v roce 2009, v současné době hlavní dodavatel (Areva) uvádí jako termín konec roku 2012.

Je ovšem třeba připomenout, že v obou případech se jedná o jednu z nejmodernějších technologických koncepcí (Evropský tlakovodní reaktor, EPR), která by měla být efektivnější i bezpečnější než většina dosud ve světě existujících zařízení. EdF potřebuje nutně výstavbu dotáhnout do úspěšného konce, mj. i z toho důvodu, že na výsledky obou staveb čekají potenciální investoři z dalších států, zejména Velké Británie.

Podle mj.: nebo:

AUSTRÁLIE ZPOPLATNÍ UHLÍK

Australská vláda na začátku července prostřednictvím premiérky J. Gillardové informovala o rozhodnutí zpoplatnit v zemi vypouštění emisí uhlíku.

I když někteří analytici poukazují na zjevnou inspiraci Evropskou unií, kde od roku 2005 funguje tzv. Evropský systém obchodování s emisními povolenkami (EU ETS), některé prvky australského modelu jsou odlišné, např. velikost systému či jeho nastavení. Zatímco v případě EU ETS se již od počátku jednalo o klasický systém *cap-and trade* na bázi zastropování a následného obchodu emisemi prostřednictvím emisních povolenek, Austrálie nejprve zavádí uhlíkovou daň a až následně, v polovině roku 2015, přejde na obchodování s emisními právy.

Daň ve výši 23 australský dolarů za tunu vypuštěného kysličníku uhličitého bude od roku 2012 platit asi 500 největších průmyslových emitentů, přičemž daň bude každoročně upravena podle očekávané inflace o 2,5 % směrem nahoru. Emisní povolenky by měly být kompatibilní s evropským systémem, jak ostatně předpokládá oficiální evropská pozice v diskuzi o post-kjótském režimu, která požaduje propojování uhlíkových trhů nejprve mezi rozvinutými a následně i rychle se rozvíjejícími ekonomikami světa.

Daň by měla přimět producenty ke kalkulaci environmentálních nákladů do cen konečných výrobků (tzv. internalizaci negativních externalit) a tím přispět ke snížení emisí CO_2 – od roku 2020 se předpokládá snížení o 160 miliónu tun. Současně by měla stimulovat rozvoj energie z obnovitelných zdrojů a umožnit Austrálii rychlejší přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku – do roku 2050 snížit své emise o 80% v porovnání s rokem 2000. Její efekt by měl být neutrální,

Austrálie zpoplatní uhlík
V Česku vyroste nový plynovod Moravia
Philips se propadl do ztráty a plánuje výdajové škrty
Rusko obnovilo dodávky elektřiny do Běloruska
Rumunská vláda prodává akcie Petromu

když daňový výnos a posléze i zisky z prodeje emisních práv půjdou do speciálního fondu určeného zejména k rozpočtové kompenzaci daňového přesunu a přímé podpoře domácností. Pokud jde o nejvíce energeticky náročné sektory, budou, podobně jako v Evropě, z působnosti systému prozatím vyňaty, když budou moci získat bezplatné povolenky představující až 94,5 % průměrných uhlíkových nákladů v daném odvětví.

Více informací naleznete na: ↗

V ČESKU VYROSTE NOVÝ PLYNOVOD MORAVIA

Nový plynovod Moravia, jehož výstavba je naplánována na rok 2015, se stane jednou z největších staveb svého druhu na našem území.

Plynovod o celkové délce 262 km napojí Českou republiku na plynovod Nabucco a propojí polskou síť s rakouským Baumgartenem, kde má Nabucco končit. Trasa Moravie povede z Břeclavi na Ostravsko a blízko severomoravského Příboru se rozdělí na dvě větve. První povede k podzemnímu zásobníku plynu v Třanovicích jižně od Ostravy a druhá větev bude obcházet Ostravu ze severu a na Hlučínsku se napojí na polskou síť. Strategický význam plynovodu je evidentní: propojí sever a jih střední Evropy se zdroji suroviny ze Střední Asie, kaspického regionu či Blízkého východu a tím pomůže snížit závislost tohoto regionu na dodávkách plynu z Ruska.
Celý projekt bude stát 10 miliard korun. Investorem projektu je firma Net4Gas, která patří do skupiny RWE. Společnost Net4Gas již v Česku provozuje 3640 kilometrů přepravní plynárenské soustavy, z toho síť vysokotlakých tranzitních plynovodů má délku 2460 kilometrů a vnitrostátní soustava plynovodů je dlouhá 1183 kilometrů.

Viz: ↗

PHILIPS SE PROPADL DO ZTRÁTY A PLÁNUJE VÝDAJOVÉ ŠKRTY

Výrobce spotřební elektroniky Philips hospodařil ve druhém čtvrtletí s hrubou ztrátou 1,34 miliardy euro.

Podle analytiků je příčinou ztráty především přecenění aktiv v divizi osvětlení a zdravotní divize o 1,39 miliardy euro. V minulém roce ve stejném období hospodařil Philips se ziskem 259 miliónů euro. Zisk před zdaněním, úroky a odpisy klesl meziročně z 506 milionů na 370 milionů euro, což je více než analytiky očekávaných přibližně 300 milionů euro. Společnost oznámila plán zpětného odkupu akcií za dvě miliardy euro. Podle vyjádření generálního ředitele Franse van Houtena, spustila společnost úsporný program, v rámci něhož plánuje ušetřit půl miliardy euro. Philips trpí zejména konkurencí ze strany levnějších asijských výrobců elektroniky.

Viz: ↗

RUSKO OBNOVILO DODÁVKY ELEKTŘINY DO BĚLORUSKA

Prezident Dmitrij Medveděv nařídil obnovení dodávek elektřiny do Běloruska. Došlo k tomu poté, co Bělorusko splatilo dlužnou částku za odebranou, ale nezaplacenou elektřinu.

K úplnému zastavení dodávek elektřiny do Běloruska došlo na konci června, kdy dluh dosáhl 1,2 miliard rublů (720 miliónů korun). Bělorusko zažívá v současné době nejhorší finanční krizi od rozpadu Sovětského svazu. Od počátku roku zemi výrazně klesly devizové rezervy, v důsledku čehož musela vláda devalvovat měnu. Rusko poskytlo Bělorusku na překlenutí tohoto období úvěr ve výši 800 miliónů dolarů, ale zároveň nutí zemi k rozsáhlé privatizaci. Bělorusko představuje významný tranzitní prostor

Rada schválila Směrnici o nakládání s radioaktivním odpadem
Komise přijala akční plán pro Moldávii
Komise schválila rumunský plán podpory zelené energie
Komise schválila fúzi španělské společnosti CEPSA s firmou IPIC
Směrnice o omezení používání nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních
Komise otevřela veřejné konzultace na téma zlepšení transparentnosti dat na energetickém trhu

pro vývoz ropy a zemního plynu z Ruska na Západ. Nedávné spory mezi oběma zeměmi přitom rovněž tyto dodávky přerušily.
Viz:

RUMUNSKÁ VLÁDA PRODÁVÁ AKCIE PETROMU

Dne 11. července zahájila rumunská vláda dvoutýdenní prodej akcií ropné firmy Petrom.

Důvodem jsou požadavky Mezinárodního měnového fondu a Evropské unie, od kterých Rumunsko v posledních třech letech čerpalo již dvě velké půjčky. Podle odhadů by celá transakce mohla vynést 2,56 miliardy lei (14,8 miliardy korun) a napomoci tak snížit schodek rozpočtu pod 3 % ze současných 4,4 %.
Podle analytiků je tento okamžik prodeje pro zájemce velmi výhodný a ziskovost Petromu by měla být letos i v příštím roce velmi silná. Akcie Petromu v tomto roce zvýšily svoji hodnotu o 19 %, což je třetí nejrychlejší tempo růstu na bukurešťské burze. Rumunský Petrom vlastní těsnou většinou rakouská ÖMV, vládě patří 20,6 % a státem vytvořený restituční fond drží dalších 20,1 %.
Viz:

RADA SCHVÁLILA SMĚRNICI O NAKLÁDÁNÍ S RADIOAKTIVNÍM ODPADEM

Evropská rada schválila dne 19. června Směrnici o nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým palivem předloženou v listopadu loňského roku Evropskou komisí.

V platnost vstoupí Směrnice nejpozději v září. Členským státům přijetím Směrnice vyvstává povinnost vytvořit do roku 2015 národní programy pro nakládání s jaderným odpadem. Směrnice vedle odpadu a vyhořelého paliva z atomových elektráren (což se týká 14 zemí EU včetně České republiky) reguluje i nakládání s radioaktivním odpadem ze zdravotnictví a výzkumu, čímž se její požadavky vztahují na všechny členské státy EU.
Cílem Směrnice je sladění postupu pro skladování tohoto nebezpečného materiálu v rámci celé Evropské unie za aktivní účasti členských zemí. Součástí Směrnice je i povinné zpřístupňování informací o nakládání s odpadem široké veřejnosti a povinnost přijmout bezpečnostní standardy Mezinárodní agentury pro atomovou energii (IAEA).
Viz:

KOMISE PŘIJALA AKČNÍ PLÁN PRO MOLDÁVII

Evropská komise schválila dne 13. července letošní akční plán pro Moldávii. Jednou ze čtyř stěžejních oblastí, kam hodlá Evropská unie směřovat finanční podporu v celkové výši 78,6 milionů euro, je i energetický sektor v této postsovětské republice.

V souladu s energetickou politikou Unie je pomoc zaměřena na výzkum potenciálu Moldávie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů (OZE) a podpora rozvoje povědomí o energetické účinnosti. Kromě energetiky je pomoc Moldávii zaměřena na oblast reformy soudnictví, posílení vztahů s Evropskou unií a rozvoj kontroverzní oblasti Podněstří. Akční plán je součástí dlouhodobě rozvíjené politiky sousedství a partnerství za pomoci Evropské investiční banky (EIB).
Viz:

KOMISE SCHVÁLILA RUMUNSKÝ PLÁN PODPORY ZELENÉ ENERGIE

Evropská komise schválila dne 13. července plán rumunské vlády na podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů (OZE)

Rada schválila Směrnici o nakládání s radioaktivním odpadem
Komise přijala akční plán pro Moldávii
Komise schválila rumunský plán podpory zelené energie
Komise schválila fúzi španělské společnosti CEPSA s firmou IPIC
Směrnice o omezení používání nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních
Komise otevřela veřejné konzultace na téma zlepšení transparentnosti dat na energetickém trhu

vytvořený v souladu s pravidly pro veřejnou podporu v rámci ekologických projektů (Environmental Aid Guidelines).

Rumunský plán podle názoru Komise zaručuje významné navýšení podílu OZE v zemi a současně obsahuje dostatečné záruky na zachování konkurenčního prostředí na rumunském trhu. Místopředseda Evropské komise Joaquín Almunia k případu uvedl, že představený systém je založen na tržním základu a povede k podpoře investic do OZE na rumunském trhu, aniž by narušil férovou soutěž. Do programu v podobě tzv. *„Zelených certifikátů“ (Green certificates),* budou moci žadatelé vstoupit do 31. prosince 2016.
Viz:

KOMISE SCHVÁLILA FÚZI ŠPANĚLSKÉ SPOLEČNOSTI CEPSA S FIRMOU IPIC

Evropská komise dne 5. července povolila navrženou fúzi španělské naftařské společnosti CEPSA s investiční firmou IPIC, sídlící v emirátu Abú Dhabí.

Komise vyšetřováním zjistila, že plánované sloučení významným způsobem nenaruší prostředí volného trhu, jelikož podíl obou společností na něm není příliš významný. Komise se zvláště zaměřila na trh s fenolem a acetonem a dospěla k názoru, že fúze, oznámená dne 26. června, na něj nebude mít významný negativní vliv.
Viz:

SMĚRNICE O OMEZENÍ POUŽÍVÁNÍ NEBEZPEČNÝCH LÁTEK V ELEKTRICKÝCH A ELEKTRONICKÝCH ZAŘÍZENÍCH

Dne 21. července vstoupila v platnost revidovaná směrnice rozšiřující dosavadní seznam elektrických a elektronických zařízení, ve kterých nesmí být použity nebezpečné chemické látky.

Na seznam tak přibyly například termostaty, lékařské přístroje a ovládací panely. Členské státy nyní mají 18 měsíců na zapracování směrnice do národních legislativ. Směrnice počítá s tím, že do roku 2019 nebude žádné elektrické ani elektronické zařízení obsahovat látku z připojeného seznamu, na kterém jsou mimo jiné olovo, rtuť, kadmium nebo polybromované bifenyly. Do seznamu zařízení naopak nebyly zařazeny fotovoltaické panely, které dostaly výjimku proto, aby Evropská unie mohla lépe dosahovat svých cílů v oblasti obnovitelné energie a energetické účinnosti.
Viz:

KOMISE OTEVŘELA VEŘEJNÉ KONZULTACE NA TÉMA ZLEPŠENÍ TRANSPARENTNOSTI DAT NA ENERGETICKÉM TRHU

Evropská komise zahájila dne 22. července veřejnou konzultaci na téma zlepšení průhlednosti údajů na trhu s elektrickou energií.

Konzultace je přístupná do 16. září účastníkům trhu s elektřinou, sdružením spotřebitelů, průmyslovým organizacím, energetickým orgánům a představitelům státní správy. Vychází přitom ze zjištění Evropské komise, dle níž transparentnost dat v této oblasti není na dostatečné úrovni, nezbytné k jejímu dalšímu rozvoji.
V lednu 2010 Komise požádala Skupinu evropských regulátorů pro elektřinu a plyn (ERGEG) o vytvoření souboru instrukcí pro zlepšení daného stavu. Konzultace nyní umožní zainteresovaným stranám přístup k podrobnějším údajům ve vztahu k trhu s elektřinou.
Viz:

Co přináší návrh Směrnice o energetické účinnosti?

CO PŘINÁŠÍ NÁVRH SMĚRNICE O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI?

Evropská komise přišla koncem června s návrhem Směrnice o energetické účinnosti, která má přispět k dosažení závazku EU snížit k roku 2020 spotřebu primárních energetických zdrojů o 20 % v porovnání s projekcí jejich spotřeby provedené v roce 2007.

Tato směrnice byla vypracována na základě tzv. Plánu pro energetickou účinnost z února tohoto roku a je reakcí na obavy z toho, že členské státy EU dostatečně nemíří k dodržení tohoto závazku, a že tak v roce 2020 nebude deklarovaného efektu dosaženo. V oblasti energetické účinnosti nebyly totiž prozatím státům uloženy individuální závazné cíle a Evropská komise chce v roce 2014 zhodnotit, zda k takovému kroku přistoupit.

Co tedy návrh Směrnice konkrétně přináší? Jednu z klíčových rolí hraje podpora kogenerace (kombinované výroby tepla a elektřiny), kdy je zaváděna povinnost vybavit nové elektrárny kogeneračními technologiemi či touto podmínkou vázat povolení k rekonstrukci stávajících zařízení. Zároveň garantuje kogeneraci prioritní přístup k sítím (tuto výsadu zatím požívaly pouze obnovitelné zdroje energie). Návrh tímto bohužel výrazně zasahuje do tržních mechanismů, a byť je teoreticky možno se těchto požadavků vyvarovat (pakliže cost-benefit analýza prokáže ekonomickou nevýhodnost), finální slovo má mít Evropská komise, což pro provozovatele ale znamená přílišnou investiční nejistotu.

Dalším kontroverzním bodem jsou povinná schémata šetření energií. Ta ukládají buď obchodníkům s energií či provozovatelům distribučních soustav snižování spotřeby u svých koncových spotřebitelů o 1,5 % ročně. Návrh naráží na několik otázek, jak tento záměr v praxi provádět. Pakliže by obchodník či distributor zafinancoval snížení spotřeby energie například zateplením budovy svého koncového spotřebitele, neměl by žádnou garanci, že ten následně neodejde ke konkurenci. A jak postupovat když zákazník úsporu odmítne? Z toho plyne, že odpovědnost za snižování spotřeby by měl nést spíše stát než jednotliví dodavatelé energií, kteří zákazníka nemohou k jakýmkoliv opatřením nutit.

Evropská komise se v návrhu zabývala i problematikou povinného zavádění smart meterů, které ovšem již byly řešeny v tzv. 3. liberalizačním balíčku a tudíž je neopodstatněné vytvářet nesoulad a upravovat ji v další legislativě.

Záměry navržené legislativy jsou jistě krok správným směrem ve smyslu dosažení cílů do roku 2020, nicméně zvolené nástroje nebyly vybrány zcela šťastně. Byť má být cílem úspora primárních zdrojů energie, ve výsledku se návrh zaměřuje pouze na snížení koncové spotřeby a neřeší potenciál ve snižování ztrát v rámci energetické náročnosti budov a dopravy.

Jako vhodnější nástroj než stávající návrh se jeví stanovení cíle pro jednotlivé členské státy a ponechání způsobu jeho dosažení na národních orgánech, aby členské státy mohly zohlednit již dosaženou míru úspor, energetickou náročnost průmyslu atd.

Události z energetiky

29. ČERVNA podepsaly energetické společnosti Iberdrola a AREVA memorandum o porozumění na společný rozvoj pobřežních větrných elektráren ve Francii. Obě společnosti hodlají společně získat dvě z pěti za tímto účelem nově vytvořených pobřežních zón. Více na: ↗

12. ČERVENCE byla ve Španělsku otevřena první komerční elektrárna vyrábějící elektřinu z mořských vln na světě. Elektrárna poblíž baskického přístavu Mutriku má kapacitu 300 kw a je provozována místní společností Ente Vasco de la Energía (EVE). Více na: ↗

19. ČERVENCE schválila společnost Enea a polský energetický regulátor (URE) rozvojový plán společnosti pro období let 2012–15. Investiční výdaje Enea by v příštích třech letech měly dosáhnout částky 3,8 miliardy zlotých. Více na: ↗

28. ČERVENCE oznámila japonská energetická společnost TEPCO, že se nepřipojí k projektu výstavby druhé jaderné elektrárny v Turecku. Důvodem je jarní katastrofa elektrárny Fukušima, kterou provozuje právě TEPCO. Podrobnosti zde: ↗

28. SRPNA je posledním dnem, do kterého mohou zájemci zaslat Evropské komisi nabídky na vypracování studie na téma „Posouzení potenciálu skladování CO_2 v Evropě“. Podrobnosti k tendru viz: ↗

8. ZÁŘÍ se v čínské Šanghaji koná 4. ročník akce s názvem EV Battery Forum. Na asijské části celosvětového fóra výrobců baterií do elektromobilů vystoupí se svými příspěvky řada odborníků z Asie, Evropy a USA. Podrobnosti na: ↗

6.–8. ZÁŘÍ se ve skotském Aberdeenu uskuteční konference a veletrh s názvem Offshore Europe 2011. Tématem této akce je vše co se týká zajištění bezpečných, inteligentních a udržitelných dodávek ropy a zemního plynu. Více na: ↗

NOVÝ EVROPSKÝ FOND NA PODPORU ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

Na počátku července oznámila Evropská komise zahájení působnosti nového fondu, zaměřeného na podporu projektů zvyšujících energetickou účinnost. Spolu s návrhem příslušné směrnice, o které rovněž v tomto vydání bulletinu píšeme, je to další počin ve směru, který EU pokládá za strategicky významný. Přinášíme zde přehled cílů a pravidel využití prostředků z tohoto fondu.

Co vedlo Komisi ke zřízení nového fondu a jaký charakter fond bude mít?

Fond evropské energetické účinnost (European Energy Efficiency Fund, EEE-F) byl vytvořen v návaznosti na rozhodnutí Rady a Evropského parlamentu z prosince 2010 vložit 146 mil. euro z Evropského energetického programu obnovy do finančního nástroje pro oblast udržitelné energie. Nový nástroj bude mít podobu investičního fondu rizikového kapitálu (125 euro), doplněného o prostředky na technickou asistenci (21 MEUR). Cílem investiční části fondu je především podnítit investice z veřejných i soukromých zdrojů.

Jaký bude objem prostředků fondu?

Počáteční zdroje EEE-F by měly dosáhnout objemu 265 MEUR; k uvedenému vkladu z rozpočtu EU ve výši 125 MEUR připojí Evropská investiční banka (EIB) částku 75 MEUR a další prostředky budou pocházet z italské banky Cassa Depositi e Prestiti SpA (60 MEUR) a od investičního manažera, kterým je Deutsche Bank (5 MEUR). Další finanční instituce včetně soukromých investorů z členských států jsou přizvány k účasti a jejich vstup se očekává v budoucnu.

Jaké typy projektů bude EEE-F podporovat?

Projektové zaměření fondu je poměrně široké, od projektů na úsporu energie přes zvýšení energetické účinnosti až po využití obnovitelných zdrojů, přičemž cílem vždy je dosáhnout alespoň 20% úspory energie či omezení emisí skleníkových plynů/CO_2. Předpokládá se především lokalizace projektů v městských oblastech a konkrétně by mělo jít např. o úsporná opatření ve veřejných i soukromých budovách, investice do energeticky účinnější kombinované výroby tepla a elektřiny, investice do decentralizovaných obnovitelných zdrojů energie, čisté městské dopravy, modernizace infrastruktury (např. veřejná osvětlení, inteligentní sítě apod.). Kritéria a hlediska „energetické účinnosti“ (EE) budou podle Komise korespondovat s cíli a nástroji plánu Komise pro EE z letošního roku či návrhu příslušné směrnice o energetické účinnosti.

Jaké konkrétní nástroje bude mít fond možnost využívat?

Manažer fondu (Deutsche Bank) bude poskytovat půjčky či záruky a vklady do vlastnictví

projektů (equity participation). K dispozici budou rovněž prostředky pro technickou asistenci, a to v podobě grantů pro rozvojové služby resp. technickou a finanční přípravu projektů.

Kdo může být příjemcem prostředků z EEE-F a kde lze získat podrobné infromace?

Mohou to být především veřejné orgány na regionální a místní úrovni, ale i veřejné a soukromé společnosti, které jednají za tyto orgány resp. plní funkce veřejných služeb (např. podniky regionální energetické infrastruktury), místní teplárenské společnosti či lokální veřejní dopravci. Veškeré informace pro žadatele budou k dispozici na za tímto účelem vytvořené speciální webové stránce fondu EEE-F.